

[Brixtofte]

ligheder begrænsede. Venstre er imidlertid af den opfattelse, at der kan gennemføres forandringer i vores samfund, som forbedrer situationen for vore børn og unge, uden at det koster flere penge. På nogle punkter kan det endda være sådan, at der tværtimod kan være tale om, at man på samme tid forbedrer situationen og sparer på omkostningerne.

Den vigtigste opgave i 1980'erne bliver efter venstres opfattelse at styrke familiens stilling i Danmark. Dermed vil situationen for børn og unge kunne forbedres grundlæggende. Ingen materielle goder eller institutioner kan erstatte værdien af det daglige samvær mellem forældre og deres børn. I dette samvær kan der skabes en tryghed, som giver sunde og harmoniske mennesker.

For at styrke familiens stilling har venstre taget en række initiativer, herunder et forslag, som vi har afleveret i dag, om at fremme deltidsjob for såvel mænd som kvinder. Venstre ønsker lovfæstet, at ingen, heller ikke organisationerne, kan hindre, at den enkelte træffer aftale med sin arbejdsgiver om deltidsbeskæftigelse. To forældre med to halvtidsjob eller to forældre med halvandet job er bedre rustede til at tage sig af børnene end to forældre med heltidsjob. Det har kendetegnet udviklingen i hele efterkrigstiden, at flere og flere kvinder har fået arbejde uden for hjemmet. Stort set alle kvinder i de yngre aldersklasser har i dag arbejde, og det er dermed karakteristisk for den unge familie, at den har indtægter fra to job. Sammenlignet med situationen for 30 år siden har en familie i virkeligheden i dag slet ikke fået mere fritid, for nedsættelsen af mandens arbejdstid er blevet mere end modsvaret af hustruens stigende erhvervsarbejde. Samtidig er for mange familier tiden, der går til transport mellem hjem og arbejde, blevet forøget ganske væsentligt. Der er efter venstres opfattelse ingen tvivl om, at denne udvikling er gået ud over børnene. De helt små skal afleveres om morgenen i en institution, hvor de oftest først hentes langt hen på eftermiddagen. De lidt ældre børn bliver nødt til at leve med en nøgle om halsen, fordi ingen af forældrene er hjemme, og i den tid, hvor forældre og børn er sammen, er forældrene trætte og optaget af madlavning, TV eller andre fritidsbeskæftigelser.

Jeg tror, at der er mange familier i Danmark, der er klar over, at den er gal, men

mange af dem har ikke rigtig mulighed for at slippe ud af dette ræs, selv om de egentlig godt kunne tænke sig det.

For det første skal man tage den beslutning eventuelt at vænne sig til en lidt lavere økonomisk levestandard, hvis man ikke længere har to heltidsindtægter, men det kunne jo nok gå, for man sparer jo en række udgifter, når man nedsætter sin arbejdsindsats, herunder transport og også udgifter til institution. Men den dag en familie har truffet en beslutning om, at nu vil f. eks. den ene arbejde på deltid, og der er truffet en aftale med arbejdsgiveren om, at det kan lade sig gøre, og familien er glad, fordi der nu bliver mere tid til at være derhjemme og tage sig af børnene, kommer meget ofte organisationerne med en aftale i hånden og siger: vi ønsker ikke deltidsarbejde inden for vores område. Jeg kender masser af eksempler på dette, og jeg føler mig overbevist om, at mange forældre ville vælge deltidsarbejde i de perioder, hvor der var behov for det for børnenes skyld, hvis det kunne lade sig gøre og organisationerne ikke stillede sig i vejen herfor.

Heldigvis er deltidsarbejde trængt frem mange steder, men efter venstres opfattelse er der fortsat alt, alt for mange, der bliver tvunget til enten ikke at have arbejde eller at have heltidsarbejde, og dermed udelukkes de fra at vælge det, de helst vil, nemlig at arbejde på deltid.

I flere overenskomster står det direkte, at man ikke må have deltidsarbejde, og det fører til, at tillidsmanden eller -kvinden på den enkelte virksomhed, hver gang der bliver taget et sådant forhold op, kommer og siger: ja men det må I ikke, for det er vi imod inden for vores forbund, og kun hvis der er særlige hensyn, herunder f. eks. sygdom, vil vi acceptere, at man går over til deltidsarbejde.

Der findes mange af den slags bestemmelser i mange overenskomster. Jeg kan nævne, at det f. eks. gælder i fællesoverenskomsten mellem Industrifagene og Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark og SiD, og det gælder også for mange akademiske organisationer og også f. eks. bibliotekarerne, der aktivt modarbejder, at deres medlemmer får lov til at vælge deltidsbeskæftigelse, selv om de enkelte ønsker at få deltidsarbejde.

Venstre ønsker ikke at tvinge nogen til at tage deltidsarbejde; tværtimod vil vi lade